

EKONOMİ BÜLTENİ 6

01.03.2010

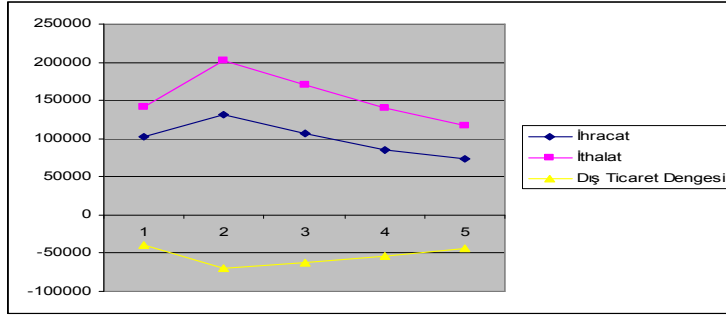
DIŞ TİCARET DENGESİNDE KARAMSAR SEYİR

TÜİK'in 26 Şubat 2010 tarihinde açıkladığı Dış Ticaret İstatistikleri iç açıcı değil. 2010 yılı Ocak ayı toplam ihracatında %0.3 oranında azalma aynı dönem için toplam ithalatta %23.9'luk artış gözlenmektedir. Bu rakamlarla, dış ticaret açığının %160.6 oranında arttığı ifade edilebilir. Dış ticaret verilerinin analizinde önemli bir gösterge kabul edilen, İhracatın ithalatı karşılama oranı son 5 yıllık dönemde artış gösteriyor olsa da, bunun temel nedeninin, kriz nedeniyle ithalatta yaşanan %30'luk düşüşün, ihracattaki %23'lük azalıştan daha güçlü olmasıdır.

Tablo 1. Dış Ticaret Verilerinde Değişim ve Karşılama Oranları (2005-2009)

Dönem	İhracat (milyon \$)	Değişim	İthalat (milyon \$)	Değişim	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı
2009	102,139	-%23	140,869	-%30	%72.5
2008	132,027	%23	201,964	%19	%65.4
2007	107,272	%25	170,063	%22	%63.1
2006	85,535	%16	139,576	%20	%61.3
2005	73,476	-	116,774	-	%62.9

Grafik 1. Dış Ticaret Dengesi (2005-2009)

Veriler incelendiğinde, imalat sanayinin; ihracatın %92'ni, ithalatın %70'ni oluşturduğu görülmektedir. İhracatta önemli bir yere sahip olan imalat sanayi ihracat büyüklüğü, önceki yıl aynı ayına göre %1.3 oranında azalmıştır. Aynı sektörün ithalat büyüklüğü ise %30.6 oranında artmıştır. 2009 yılının en yüksek ihracat kalemini kıymetli taş ve madencilik oluştururken 2010 yılı ocak ayında bu fasıl ihracatı %77 oranında azalmıştır. Motorlu kara taşıtları fasılı ise bu dönem en çok ihracat yapılan sektör olarak karşımıza çıkmaktadır. İhracatta 2009 yılında %50'nin altına düşen AB Bölgesi yeniden %50 seviyelerine gelirken; OECD ülkelerine ihracatta önemli bir değişiklik yaşanmamıştır.

Tablo 2. İhracat rakamlarında Bölgesel Ağırlıklar

Bölge	2009- Ocak	2010-Ocak	Değişim
AB – 27 ülke	%42.9	%50.4	%17.1
Asya Ülkeleri	% 22.6	%25.2	%11
Diğer Avrupa	%16.8	%8.8	-%47.8
OECD	%56.9	%56	-%1.8

İhracatın artırılması makroekonomik görünüm açısından önemli bir girdi sağlamaktadır. . .

Dış ticaretin artırılması , ihracat bilincinin KOBİ'lerden başlanarak tüm üreticilere sağlanması ie mümkün olabilecektir. Dış ticaretin istikrarlı artışı için, ekonomik büyüme modelinin ihracata dayalı olması gerektiği bilinmeli; tüm sanayici ve üreticilerin uluslararası kalite ve standartları takip etmesi gerektiği vurgulanmalıdır. Ancak bu kapsamda, otoritelere de önemli görevler düşmektedir. İhracatın artırılması için öncelikle ihracat potansiyeli olan ürün ve sektör gruplarının belirlenmesi ve bu gruplar öncelikli olarak fonlama, teşvik, sigorta ve vergi sistemlerinin yeniden yapılandırılması gerekmektedir. Türkiye'de bu alanda uygulanan sistemler olmakla beraber ihracat rakamını istenen düzeye getirememektedir.

2010 yılının ikinci çeyreğinden umutluyuz...

2010 yılının küresel büyüme açısından önemli bir kriz öncesi döneme geri dönüş yılı olacağını düşünmekteyiz. Bu nedenle açıklanan bu karamsar tabloya rağmen özellikle 2010'un ikinci çeyreğinden itibaren dış ticaret verilerinde bir iyileşme olacağı beklentimiz devam etmekte.